

Vita az EU növényvédelem jövőjéről – a szélesebb körű vita része az élelmiszertermelés jövőjéről és az éghajlatváltozás megelőzéséről

Автор(и): проф. д-р Вили Харизанова, от Аграрен университет в Пловдив

Дата: 03.05.2023 Брой: 5/2023

Az elmúlt évtizedben az emberiség érezten kezdte az éghajlatváltozás, a biológiai sokféleség elvesztésének és a bolygó szennyezésének fenyegetését. Az IPBES jelentése megállapítja, hogy a természet az emberi történelemben példátlan ütemben hanyatlik, és a fajok kihalásának sebessége gyorsul. A WWF szerint a világ 1970 óta közel 70%-át elvesztette vadállat-fajainak. Ez fenyegeti azon ökoszisztémákat, amelyekről az élelmiszertermelés és a mezőgazdaság függ. Ugyanakkor a Nemzetközi Növényvédelmi Egyezmény (IPPC) legújabb figyelmeztetései egyértelműen mutatják, hogy ebben az évtizedben van utolsó esélyünk arra, hogy a

globális felmelegedést 1,5°C-ra korlátozzuk, ezután visszafordíthatatlan útra térünk, amely a bolygó egyes részeit lakhatatlanná, más részeit pedig egyre barátságatlanabbá fogja tenni.

A mezőgazdaság, mint a világ legnagyobb iparága, hozzájárul a problémákhoz, és tőle várják a megoldásokat is. Az ágazat több mint egymilliárd embert foglalkoztat, és évente több mint 1,3 billió dollár értékű élelmiszert állít elő. A legelők és a szántóföldek a lakható területek mintegy 50 százalékát foglalják el, és számos faj élőhelyét és táplálékát biztosítják. A világ népessége ma meghaladja a 7 milliárdot, és 2100-ra várhatóan eléri a 11 milliárdot. A mezőgazdasági területek további kiterjesztése elfogadhatatlan, mivel ez a legfontosabb tényező a biológiai sokféleség elvesztésében, az üvegházhatású gázok növekedésében és a környezetre gyakorolt negatív hatásban. A termelékenység növelésére irányuló törekvés, hogy egy növekvő népesség igényeit kielégítse, súlyos nyomást gyakorol a környezeti következmények tekintetében. A betegségek, kártevők és gyomok befolyásolják a növénytermesztést, ami erőforrás-vesztéshez (víz, energia, munkaerő) vezet és negatívan hat a fenntarthatóságra.

A Nemzetközi Növényegészségügyi Év (2020) körüli megnövekedett médiaérdeklődésnek köszönhetően széles körben ismertté vált, hogy az egészséges növények minden élet, az ökoszisztémák működésének és az élelmiszerbiztonságnak az alapja. A kártevők és betegségek károsítják a terményeket, csökkentve az élelmiszer rendelkezésre állását és növelve annak előállítási költségeit. A növényegészség megőrzése megvédi a környezetet, az erdőket és a biológiai sokféleséget a növényi kártevőktől, kezeli az éghajlatváltozás következményeit és támogatja az éhség, a táplálkozási hiány és a szegénység felszámolására irányuló erőfeszítéseket. Napjainkban a kártevők miatt évente akár 40%-a is elvész az élelmiszertermékeknek. Gazdasági értékben kifejezve a növénybetegségek önmagukban évente mintegy 220 milliárd dollárba, a inváziós rovarok pedig mintegy 70 milliárd dollárba kerülnek a globális gazdaságnak. A növények kártevőkkel, betegségekkel és gyomokkal szembeni védelmével, valamint azok új területekre való terjedésének megakadályozásával a növényegészség közvetlenül hozzájárul biológiai sokféleségünk megőrzéséhez és a környezet védelméhez. Ezen túlmenően a jobb növényegészség a mezőgazdaságban csökkenti a kártevőirtásra szolgáló vegyszerek használatának szükségességét. Ez viszont szintén hozzájárul a környezetvédelemhez.

40 év – Növényvédelmi és Agrároökológiai Kar

2020-ban az EU elindította az Európai Zöld Megállapodást, a "Gazdaától az asztalig" stratégiát és a Biodiverzitási Stratégiát. Ezek olyan terveket tartalmaznak, amelyek jelentősen csökkentik Európa

hozzájárulását az éghajlatváltozáshoz, a mezőgazdaság fenntartható termelési és fogyasztási szintre történő átalakítására, valamint a környezet és a biológiai sokféleség védelmére irányulnak. Az EU-beli növényvédelem jövőjéről folytatott vita egy sokkal tágabb vita része az élelmiszertermelés jövőjéről és az éghajlatváltozás megelőzéséről. 2020-ban a növényvédelem már nem folytatható elszigetelten. A növényvédelem egy integrált termelési stratégia része, amely magában foglalja a növénytermesztési folyamat optimalizálásához szükséges minden inputot és intézkedést. A nyilvánosság nyomása és a gazdák igényei változás keresésére kényszerítene. Az ipari innovációk, együtt az egyetemek és kutatóintézetek alap- és alkalmazott kutatásaival, lehetőségeket teremtenek a növényvédelmi technikák fejlesztésére. A növényvédő szerek használatának csökkentésére irányuló politika a alternatívák gyorsított fejlesztését igényli. Az élelmiszer- és mezőgazdasági rendszer rendelkezik az emberi szakértelemmel és találékonysággal, az innovációkkal és technológiákkal, valamint a természeti tőkével ahhoz, hogy növelje termelékenységét és ellenálló képességét, csökkentse saját szénlábnomát, és milliárd tonna szén-dioxidot távolítson el a légkörből, megkötve azt a talajokban, erdőkben, tőzeglápokban és vizes élőhelyekben.

A kihívás egy olyan fenntarthatóbb élelmiszer- és mezőgazdasági rendszer felépítése, amely enyhíti az éghajlatváltozás hatásait, és helyreállítja a biológiai sokféleséget és ökoszisztémáinkat.

Ez elérhető a következők révén: a regeneratív mezőgazdaság és a hasonló megközelítések, amelyek a termelékeny és környezetileg fenntartható gazdálkodás javuló eredményeihez vezetnek, kidolgozása és nagymértékű bevezetése; a természeti tőke, mint a víz, a talaj, a levegő és a biológiai sokféleség használatának értékelése és elszámolása az élelmiszer- és mezőgazdasági rendszer által; piaci ösztönzők és közfinanszírozás a természet helyreállítására és a különböző ökoszisztéma-szolgáltatások nyújtására; tudásmegosztás és azon technológiák és gyakorlatok innovációinak követése, amelyek támogatják mind az élelmiszer-, mind a környezetbiztonságot, és eltávolodás azoktól, amelyek nem.

40 ГОДИНИ Факултет по растителна защита и агроекология

Опитът от вчера

Действията днес

Увереността за утре

АГРАРЕН УНИВЕРСИТЕТ
ПЛОВДИВ

2023